

FORSVARSAKADEMIET

BRIEF

THE AFGHAN WAY

Vejen frem: Afghansk sikkerhed efter afghanske standarder.

Af David Vestenskov, Cand. Mag., projektforsker,
Center for Militærhistorie

BRIEF

THE AFGHAN WAY

Vejen frem: Afghansk sikkerhed efter afghanske standarder.

Af David Vestenskov, Cand. Mag., projektforsker,
Center for Militærhistorie

© Forsvarsakademiet

Alle rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af eller kopiering fra dette brief eller dele heraf er kun tilladt i overensstemmelse med aftaler mellem Forsvaret og Copy-Dan.

Enhver anden udnyttelse uden Forsvarsakademiets skriftlige samtykke er forbudt i følge gældende lov om ophavsret. Undtaget herfra er korte uddrag til brug ved anmeldelser

Forsvarsakademiet er Danmarks førende forskningsinstitution inden for militære studier. Vi forsker i et bredt felt af militære kerneområder såsom militære operationer, strategi, sikkerheds- og forsvarspolitik, militær ledelse, tværkulturel forståelse og militærhistorie. Akademiets fælles omdrejningspunkt er anvendt forskning i fremtidens konflikter.

Forsvarsakademiets forskning og forskningsbaserede uddannelser skal være med til at sikre, at dansk forsvar kan kæmpe og vinde i morgendagens konflikter. Men den omfattende viden på akademiet skal ikke alene stilles til rådighed for forsvaret. Gennem publikationer bidrager akademiet også til at informere og nuancere den offentlige debat om danske og internationale forsvars- og sikkerhedspolitiske forhold.

God fornøjelse ved læsning af Forsvarsakademiets publikationer!

København januar 2013

Forsvarsakademiet

Svanemøllens Kaserne

Postboks 2521

2100 København Ø

Tlf.: 3915 1515

Fax: 3929 6172

Redaktør: Chef for Center for Militærhistorie, Niels Bo Poulsen

Layout: FAK

ISBN: 978-87-7147-015-4

Udkommer kun i elektronisk form

Forsvarsakademiets forlag

Indhold

Indledning:.....	4
Status: Sikkerhedssituationen i Helmand.....	5
Status: Træningsmissionen i Helmand.....	6
<i>The Afghan Way og Afghan good enough</i>	7
Mentorering (ANA).....	8
Rekruttering og motivation i ANA	9
ANP.....	10
NATO Training Mission – Afghanistan (NTM-A).....	12
Konklusion	13
Litteratur & kilder	14

Indledning:

Dette brief er udarbejdet med henblik på at skabe et overblik over hovedtrækkene i den danske træningsmission i Afghanistan Helmandprovins samt vejen frem. Baggrunden for dette er et feltstudie foretaget ved TMLT¹ -og POMLT²-enhederne i henholdsvis Camp Bastion og Camp Price, hvor det danske kontingent (DANCON) til ISAF opererer. Tyngden i undersøgelsen er lagt på rekruttering og mentorering i forhold til *Afghan National Army* (ANA), mens samarbejdet med *Afghan National Police* (ANP) vil indgå på et sekundært niveau. For at angribe denne problemstilling er rekrutterings – og uddannelsesforhold blevet undersøgt gennem kvalitative interviews med dels ISAF-mentorer (danske, britiske og amerikanske), dels afghanske rekrutter, sergenter og officerer fra *Regional Military Training Center, South West* (RMTC SW), som er den militære uddannelsesinstitution i Helmand. Et helt afgørende element i undersøgelsen har været en sporing af sammenhængskraften i ANA, hvilket kan anvendes til at vurdere, hvilken lim der skal holde den afghanske hær sammen efter nedlæggelsen af den danske TMLT-enhed og endvidere (og vigtigere) i et post-2014-Afghanistan.

Baggrunden for dette fokus er den danske strategis særlige vægt på uddannelse i forhold til sikkerhedsoverdragelsen i 2014,³ og træningen af henholdsvis ANA og ANP betragtes som nøgleopgaver i denne proces.

Indledningsvis skal det fastslås, at dette brief præsenterer resultatet af en pilotundersøgelse og ikke en samlet vurdering/evaluering af den danske strategi på træningsområdet i Afghanistan. Der kan derfor ikke i alle tilfælde sluttes fra feltstudiets empiriske data til den samlede danske indsats på området. Konklusionerne skal derfor ses som foreløbige på baggrund af nuværende rådighedsmateriale.

Svarerne fra de afghanske respondenter skal dog behandles med forbehold, da mange afghanere (med god historisk grund) nærer en naturlig mistillid og frygt for at havne på den tabende side i en konflikt. Dette kan medføre, at respondenterne kunne tænkes at agere ud fra, hvad de tror en interviewer (i dette tilfælde mig) ønsker at høre. I mit tilfælde fandt jeg det hensigtsmæssigt at lade spørgsmålene udvikle sig i takt med samtalen, hvilket følgelig gjorde samtalerne/interviewene lange (30-45min). Denne tilgang bevirkede, at samtalerne bevægede sig i forskellige retninger, men gav til gengæld en mulighed for dels at afkode den enkelte respondents svar, dels kunne det samme spørgsmål stilles flere gange på forskellige måder, uden at det fremstod presserende. Alle interviewede er anonymiseret med undtagelse af den øverstbefalende officer for det danske kontingent (CH DANCON), samt den øverste ANA-ledelse på RMTC-SW, hvilket de naturligvis er indforstået med. Det skal i den forbindelse siges, at andre kilder ligeledes ikke havde betænknings ved at fremstå ved navn, men i forhold til denne indledende undersøgelse vil kilderne optræde kun med benævnelse af rang.⁴

Med disse forbehold inkluderet vil briefet afslutningsvis sætte den danske indsats i Helmand ind i et større perspektiv omhandlende, dels hvad Danmark har opnået, dels hvad ambitionerne

(1) TMLT: Training Monitoring and Liason Team

(2) POMLT: Police Operational Mentor and Liaison Team

(3) Udenrigsministeriet, 'The Danish Helmand plan 2011-2012, and report on the Danish engagement in Afghanistan in 2010' (HP. 2011-12) (Ministry of Foreign Affairs, 2011).

(4) Jeg er bekendt med kildernes identitet, og har lydfiler af interviewene.

fremadrettet skal sigte imod i forhold til engagementet i det fragmenterede og ufremkommelige bjergland i Centralasien.

Status: Sikkerhedssituationen i Helmand

Den internationale operation i Afghanistan, der indledtes med *Enduring Freedom* i 2001, har gennem de seneste elleve år udviklet sig fra at være en antiterroroperation til en stabiliserings – og tilbagetrækningsoperation med et kuldsejlet ideologisk demokratiprojekt som mellemstation.⁵ I forbindelse med Barack Obamas ”Surge” (troppeforøgelsen med 30.000 soldater) i starten af hans præsidentperiode blev dette stabiliseringsformål ekspliciteret i 2009,⁶ og fokus har siden da været rettet mod at skabe så gunstige forhold som muligt for ANA, Hamid Karzais regering og delvist også for ANP med henblik på at trække de internationale soldater ud af Afghanistan. Dette gør sig ikke kun gældende i forhold til uddannelse – og mentorering, men også i forhold til de danske kamptropper, der med offensive operationer bidrager til at nedkæmpe regeringsfjendtlige oprørere – heriblandt Talibanbevægelsen. Selvom 2012 blev et år uden danske tab i Afghanistan, skyldes dette ikke manglende aktivitet, men ifølge CH DANCON i højere grad udvikling af kompetencer, hvilket illustreres ved, at oprørerne bliver udmanøvreret ved de offensive danske operationer. Dette hviler i høj grad på den offensive rolle de danske enheder har, hvor de vælger tid og sted, og dermed besidder overraskelsesmomentet.⁷ ANA (215. korps) udgør ”frontlinjen” i sikkerhedsoperationerne, hvilket de roses for på både stabs – og kompagnichefsniveau, mens ISAF styrkerne indtager en støttefunktion udover de førnævnte offensive *search-and-destroy*-operationer.

Fremadrettet går lokalbefolkningen i Helmand dog en fremtid i møde præget af usikkerhed. Selvom hæren er og givetvis bliver i stand til at varetage den overordnede nationale sikkerhed, er der langt flere ubekendte faktorer i forhold til det lokale plan, hvilket blev pointeret af to medarbejdere i det amerikanske *Human Terrain Systems* Helmandafdeling (*Human Terrain Team – Helmand*).⁸ I den intensive magtpositionering, der er i gang, er ISAF-styrkerne blot en blandt mange magtfaktorer, som de lokale afghanere i Helmandprovinsen må forholde sig til. Den fastsatte exit-dato har naturligt bevirket, at man forbereder sig på tiden efter ISAF, hvilket blandt andet har styrket positionen for lokale krigsherrer, der sidder på opiumshandlen.

Ifølge det amerikanske forsvarsministeriums halvårslige afrapportering til Kongressen er der generelt færre fjendtlige aktiviteter sammenlignet med de foregående år, og overdragelsen af sikkerheden til ANSF skrider planmæssigt fremad.⁹ Processen er nu – ifølge rapporten - på

(5) Bureau of Public Affairs Department Of State. The Office of Electronic Information, ‘President Thanks U.S. and Coalition Troops in Afghanistan’ <<http://2001-2009.state.gov/p/sca/rls/rm/2006/62310.htm>> [accessed 18 January 2013].

(6) Barack Obama, ‘Remarks by the President in Address to the Nation on the Way Forward in Afghanistan and Pakistan | The White House’ <<http://www.whitehouse.gov/the-press-office/remarks-president-address-nation-way-forward-afghanistan-and-pakistan>> [accessed 18 January 2013].

(7) CH DANCON, ‘Interview Med CH DANCON’, Privat arkiv.

(8) Dr. Ralph Darling (Team Leader, RC(SW)) and Arian Spahiu (Social Scientist, RC(SW)), ‘Interview Med to Repræsentanter Fra Human Terrain Team -Helmand’, Privat arkiv.

(9) United States. Dept. of Defense and United States. Dept. of Defense, *Report on progress toward security and stability in Afghanistan* (Washington, D.C.: Dept. of Defense, December 2012), p. 172 (pp. 1–7) <http://www.defense.gov/news/1230_Report_final.pdf>.

et stadie, hvor ANSF leder sikkerheden i forskellige områder i alle landets 34 provinser. Dette er selvsagt vagt formuleret, da det ikke giver en egentlig ide om, hvilket niveau sikkerheden ledes på, samt kvaliteten af denne ledelse. Det anslås dog, at op imod 85 procent af alle rapporterede operationer udføres under ANSF-ledelse – også i områder, hvor ISAF ikke har militære enheder.¹⁰

Status: Træningsmissionen i Helmand

Det danske engagement i den afghanske Helmandprovins er søgt samlet beskrevet via en årlig publikation fra Udenrigs – og Forsvarsministeriet (den årlige *Helmand-plan*, der er udgivet 2008-2012).¹¹ Om den danske strategi overhovedet kan læses ud af planerne kan diskuteres, men dette brief er ikke stedet for dette. Væsentligt er det dog, at det af planerne tydeligt fremgår, at de er udarbejdet med et strategisk formål. I den relation kan de anvendes til at klarlægge de politiske intentioner i forhold til strategien i Helmand, og det er i denne kontekst, de vil blive anvendt i dette afsnit.

I perioden fra 2008 og frem til i dag, er der et tydeligt strategisk fokus på opbygningen af ANSF, hvilket med fastsættelsen af exit-datoen, efterhånden er blevet det altafgørende mål i forhold til et fremtidigt stabilt Afghanistan.¹² I forhold til kapacitetsopbygning af ANA kan udviklingen inddeles i fire faser (Capability Milestones [CM]):

CM4: Træningsniveau med behov for betydelig støtte. Kan ikke gennemføre operationer.

CM3: Indledende operationel kapacitet. Støtte er nødvendig. Kan gennemføre operationer på kompagniniveau.

CM2: Delvis operationel. Støtten er udelukkende operationsbaseret. Kan gennemføre operationer på bataljonsniveau.

CM1: Fuld operationel kapacitet. Kan udføre operationer på bataljonsniveau uden støtte.¹³

På nuværende tidspunkt betegnes ANA's styrker i Helmand på et CM2-niveau¹⁴, og den indledende basisuddannelse varetages nu egenhændigt af ANA på RMTC SW.¹⁵

(10) Ibid.

(11) Udenrigsministeriet Danmark, 'Den danske indsats i Helmand 2008, afrapportering 2008' (Udenrigsministeriet, 2009); Udenrigsministeriet Danmark, *Den danske indsats i Helmand 2009, Helmand-planen 2009* (Kbh: Udenrigsministeriet, 2009); Udenrigsministeriet Danmark, 'Den danske indsats i Helmand 2010, Helmand-planen 2010' (HP 2010), (Udenrigsministeriet, 2010); HP. 2011-12. Den danske strategi er selvfølgelig afhængig af vores allierede samarbejdspartnere og udformet i forhold til og i samarbejde med disse lande. Endvidere er det vigtigt at påpege, at dokumenterne er udformet af den siddende regering med henblik på at briefe Folketinget om status og fremadrettede tiltag i Helmand.

(12) HP. 2011-12, pp. 2-5.

(13) HP. 2010, pp. 14-15.

(14) CH DANCON; Kaptajn (UK), 'Interview Med Britisk Mentor V/tredje Kandak (Bataljon)', Privat arkiv; Kaptajn (US), 'Interview Med Amerikansk Mentor', Privat arkiv.

(15) Major (DK), 'Interview Med Chef for Mentorerne (TMLT-enhed)', Privat arkiv.

The Afghan Way og Afghan good enough

Det danske bidrag til ISAF's indsats i Afghanistan har bevæget sig ind i sin afsluttende fase, hvor strategien som tidligere omtalt nu entydigt er forankret omkring genopbygningen af Afghanistan – kapacitetsopbygning. I forhold til træningsmissionen af henholdsvis den afghanske hær ANA, og det afghanske politi ANP, stiller dette store samarbejdskrav til de danske mentorer i forhold til det daglige samarbejde. Den største barriere har dog vist sig at være kvalitetsvurdering af eget arbejde samt ANA-rekrutternes niveau, og der er to begreber, der går igen uanset, hvilket rangniveau man taler med: *Afghan good enough*, og *The Afghan Way*. Førstnævnte dækker over en erkendelse af, at det ikke er meningsfuldt at bedømme den afghanske hær (eller for den sags skyld det afghanske politi) ud fra vestlige standarder. Derimod er filosofien at tage udgangspunkt i *afghanske standarder* ud fra en målsætning om at sætte en bæredygtig standard, således at disse to centrale sikkerhedsinstitutioner også kan fungere efter sikkerhedsansvaret overdrages endeligt i 2014. Helmand-planerne kunne med fordel inddrage disse begreber i stedet for at give et overordnet indtryk af, at ANA og ANP opbygges efter vestlige standarder, hvilket hverken er opnåeligt eller hensigtsmæssigt. Fra vestlig side vil man være nødsaget til at acceptere den allestedsnærværende korrupsion, da hele den afghanske økonomi er bygget modsat op i forhold til eksempelvis den danske. Mens vi i Danmark har en model, hvor pengene flyder oppefra og ned gennem systemet, bygger den afghanske model på et modsat *flow*.¹⁶ Dette indbefatter, at offentlige embeder har prismærker, hvor en given person betaler x beløb for en stilling. I stillingsperioden skal personen dels tjene x beløb ind, og hvis han er ambitiøs tjene y beløb, som en højere stilling koster. Denne spiral går hele vejen op til den politiske ledelse i Kabul. Set med danske briller er dette bestemt ikke kønt, men problemet ved at modarbejde det på lokalt niveau, er at det ville undergrave den afghanske regerings arbejde.¹⁷ En anden udfordring er magtforholdet mellem den enkelte provins og centralmagten. Lokale konflikter, borgerkrige og udenlandske interventioner¹⁸ har medført, at man i langt højere grad passer på ens nærmeste (familiemedlemmer), da man ikke har tillid til magthaverne. Blandt magthaverne er der ligeledes en manglende tillid til oppositionelle grupperinger, hvilket også er historisk forankret.

Opfattelsen af korrupsion i Afghanistan er altså stærkt divergerende i forhold til den danske opfattelse, og sammen med landets sikkerhedssituation gennem de seneste fire årtier, udgør dette det væsentligste aspekt i den tankegang, der skal implementeres for at opnå positive resultater i landet.

The Afghan Way lægger sig altså i forlængelse af ovenævnte med et særligt fokus på bæredygtighed. Med andre ord skal logistik, struktur og kommandoforhold tilpasses afghanske forhold, så der ikke fejlagtigt skabes et afghansk militær, der er så resursekrævende, at det efter 2014 hverken kan vedligeholde eller drive institutioner og materiel.¹⁹

(16) Kaptajn (DK), "Interview Med Ledende Rådgiver MPO/AUP (POMLT-enhed)", Privat arkiv.

(17) Ibid.

(18) Litteraturen på dette område er omfangsrig, se bl.a.: *The distant war, 17 perspectives on Afghanistan*, ed. by Morten Tinning and Signe (Redaktør) Lund, 1. edition, 1. oplag (Copenhagen: Statens Forsvarshistoriske Museum, 2011).

(19) Major, 'Interview med chefmentor', Privat arkiv. Som angivet i teksten bekræftes dette i samtlige interviews foretaget under feltstudiet.

Mentorering (ANA)

Den danske indsats er på nuværende tidspunkt reduceret til en rådgivende og mentorende rolle, og de danske mentorer har dermed ingen beføjelser i forhold til de afghanske instruktører, som de rådgiver. De kan udelukkende komme med ideer og forslag, hvilket skal ses i som et bevidst led i overdragelsesfasen.

Overordnet betegnes den danske indsats ved TMLT i Camp Bastion-Tombstone på det øverste ledelsesniveau som en succes ud fra en militær kontekst. RMTC SW kører godt og producerer det aftalte antal soldater inden for den fastsatte tidsramme.²⁰

Går man lidt længere ned i den praktiske mentorering, peger de ansvarlige danske officerer på en række udfordringer/problemer i forhold til interaktionen med de afghanske instruktører i Regional Military Training Center, South West (RMTC-SW) i Helmandprovinsen:

- 1) Manglende vilje/evne til at lære basale militære færdigheder i forhold til instruktionsvirksomhed – pædagogiske såvel som militærfaglige - fra de afghanske instruktørers side.
- 2) "Ping, men ikke noget "pong".²¹ Dette har resulteret i en afmagtsfølelse blandt mentorerne, da deres råd og vejledning sjældent følges af ANA-instruktørerne, samtidig med at de afghanske instruktører til enhver tid søger den letteste løsning på kort sigt. Hvis dette betyder, at man kan få andre til at gøre arbejdet i et stykke tid, vælges denne løsning trods manglende læring, hvilket naturligvis har negative konsekvenser på lang sigt.
- 3) Ledelsesplanlægning er nærmest ikke eksisterende to uger frem, hvilket i en dansk optik er katastrofalt i forhold til logistik og træning. Afghanistan har dog fungeret sådan før, og en mental kulturændring på dette område vil ikke ske – altså må *The Afghan Way* accepteres og ikke forsøges ændret.
- 4) ANA lægger mere vægt på hvordan tingene tager sig ud på overfalden end deres indre kvaliteter. Mantraet synes at være kvantitet over kvalitet, hvilket også kan ses som et udtryk for både den danske og den generelle internationale (ISAF) tilgang til genopbygningen af Afghanistan, hvor der lægges meget vægt på antallet af soldater i ANA. Dette resulterer blandt andet i, at ca. to ud af de ni træningsuger som en afghansk rekrut gennemgår bruges på eksercits og paradegang. I mentorernes øjne er dette ikke optimalt, da træningen af andre færdigheder er på et alt for lavt niveau – tiden kunne altså set med mentorernes øjne udnyttes bedre.²²

Rekrutterne, der uddannes ved RMTC SW, overføres efter endt uddannelse direkte til 215. korps, og overordnet er der en række ting, der tyder på, at slutproduktet – altså de nyudklækkede ANA-rekrutter – er i en betydelig bedre forfatning end antaget af mentorerne. Denne

(20) Major (DK); CH DANCON.

(21) Udtrykket er citeret direkte fra mentorerne og betyder grundlæggende, at de danske mentorer ikke mener, at deres ideer/forslag implementeres, og herved er der et manglende samspil i forhold til udvikling.

(22) Kaptajn 1 (DK), 'Interview Med Mentor (TMLT-enhed)', Privat arkiv; Kaptajn 2 (DK), 'Interview Med Mentor (TMLT-enhed)', Privat arkiv; Kaptajn 3 (DK), 'Interview Med Mentor (TMLT-enhed)', Privat arkiv.

vurdering bygger primært på samtaler med udenlandske officerer²³, der fungerer som mentorer ved ANA's 215. korps (ANA's Helmand-korps) og ved 3. kandak²⁴ (en del af korpset, der er beliggende i udkanten af Gereshk). I forhold til *The Afghan Way* vurderes soldaterne, der er uddannet ved RMTC SW, til at have de nødvendige forudsætninger for at tilgå deciderede kampenheder.²⁵ Endvidere vurderedes det fra de britiske mentorer, at patriotisme indgår som et væsentligt element blandt soldaternes motivation for at være i ANA, og dette er som tidligere omtalt i modstrid med de danske mentorers opfattelse, hvilket er behandlet i følgende afsnit.

Rekruttering og motivation i ANA²⁶

ANA er udelukkende baseret på, at afghanere frivilligt²⁷ melder sig, og den primære motivation for at søge ind i hæren er udsigten til en fast og stabil indkomst, hvilket må betegnes som universel værdi, der også er gældende for eksempelvis danske soldater. Det interessante i denne sammenhæng er derfor de sekundære motiverende faktorer, som gør sig gældende hos rekrutterne. Faktorerne kan give et billede af, hvilke elementer der i fremtiden skal holde sammen på den afghanske hær udover pengene.

Motivationen er selvfølgelig individuel, men interessant er det at patriotisme anses som en væsentlig faktor af både danske og afghanske chefer (stabsniveau)²⁸, hvorimod de danske mentorer (kaptajn-niveau) som tidligere omtalt ikke vil betegne patriotisme som en motiverende faktor overhovedet. Alle de afghanske respondenter (på alle niveauer) uden undtagelse nævner patriotisme og penge som de væsentligste motivationsfaktorer, og ydermere påpeges det her, at der er status for familien forbundet med at have eksempelvis en søn i ANA.²⁹

Grunden til dette misforhold skal findes i, at de danske mentorer udelukkende rådgiver afghanske instruktører, og dermed ikke bevæger sig på det laveste niveau i hæren blandt rekrutterne, hvor patriotismen ifølge denne undersøgelses kilder er fast forankret.³⁰ Endvidere betyder de nuværende forhold, hvor dansk mentorering på RMTC SW nærmer sig sin afslutning, at de afghanske instruktører i højere grad forbereder sig på tiden efter det danske engagements ophør, og dette gøres blandt andet ved, at man fra afghansk side forsøger at "malke den sidste mælk ud af koen," hvilket i høj grad betyder, at de afghanske instruktører

(23) Samt en dansk forbindelsesofficer tilknyttet en britisk enhed i Camp Price

(24) Kandak: svarende til en dansk bataljon (ca. 600 mand)

(25) Kaptajn (US); Kaptajn (UK); Kaptajn (DK), 'Interview Med Dansk Forbindelsesofficer, Mentorering', Privat arkiv; Cultural officer (UK), 'Interview Med Britisk Mentor', Privat arkiv.

(26) Denne undersøgelses udgangspunkt er som tidligere nævnt RMTC SW samt ANA's 215. korps

(27) Rekrut 2 (ANA), "Interview Med Rekrut (RMTC SW)", Privat arkiv; Premiereløjtnant (ANA), "Interview Med Afghansk Instruktør (RMTC SW)", Privat arkiv; Der er ikke værnepligt. Der kan dog være tale om, at rekrutter tvinges ind i hæren af familien, grundet økonomiske årsager eller status. Bekræftes i adskillige interviews med både ANA og ISAF. Eksempelvis: Oberst, Mububullah (ANA), "Interview Med Afghansk NK (RMTC SW)", Privat arkiv; Cultural officer (UK).

(28) Major (DK); CH DANCON; Oberst Shi-Wali, 'Interview Med Den Afghanske CH (RMTC SW)', Privat arkiv.

(29) Rekrut 2 (ANA); Sergent (ANA), 'Interview Med Afghansk Instruktør (RMTC SW)', Privat arkiv; Premiereløjtnant (ANA); Oberst, Mububullah (ANA).

(30) Rekrut 1 (ANA), "Interview Med Rekrut (RMTC SW)", Privat arkiv; Rekrut 2 (ANA); Rekrut 3 (ANA), "Interview Rekrut (RMTC-SW)", Privat arkiv; Oversergent (ANA), "Interview Med Afghansk Instruktør (RMTC SW)", Privat arkiv; Sergent (ANA).

gerne vil have materiel støtte, men ikke er modtagelige for rådgivende støtte. Dette skaber selvsagt dårlige betingelser for rådgivningen. Mest af alt er det dog et udtryk for afghansk konservatisme/traditionalisme, hvor man har en lang historie med udenlandsk indblanding i afghanske affærer. Når det udenlandske engagement ophører, vil institutionerne igen finde et afghansk leje, hvilket betyder en afghansk måde at gøre tingene på, og denne proces er i høj grad i gang nu.

En af de afghanske måder at gøre tingene på er manglende rotation i forhold til instruktørerne, hvilket betyder, at ingen instruktører på RMTC SW har felterfaring,³¹ og dette må betegnes som problematisk i relation til både uddannelse og den generelle sammenhængskraft i hæren som helhed.

Sammenhængskraften vil blive afgørende i forhold til ANA's fremtidige løsning af sikkerhedsopgaver, og hæren er i sig selv et positivt eksempel på, hvorledes en fælles afghansk identitet opbygges. Før den militære uddannelse af frivillige rekrutter indledes, organiseres rekrutterne på tværs af etnicitet og geografisk tilhørsforhold. Hvilket i praksis medfører, at enheder/delinger sammensættes med afghanere fra forskellige dele af landet og oftest helt uden lokalt tilhørsforhold.³² Rekrutterne har ingen indflydelse på, hvor de placeres, efter de har meldt sig til hæren. Ved at nedbryde de etniske barrierer og skabe et kulturelt kendskab de afghanske subkulturer imellem, bidrager denne sammensætning endvidere til at skabe en loyalitet overfor hæren som institution og til opbygning af en fælles afghansk identitet. Hvis ANA i fremtiden skal være en samlet afghansk hær og ikke bare spredte lokale militser, bliver det afgørende, at denne konstruktion fastholdes. Endvidere er det med til at forhindre, at soldater tager deres lokale konflikter med ind i hæren, og efterfølgende bruger den militære status i disse konflikter. Lederen af RMTC SW, Oberst Shi-Wali, gør en stor dyd ud af ligestillingselementet i forhold til den kulturelle sammensætning,³³ og selvom denne officielle version ikke skal accepteres uden forbehold, må det betegnes som et positivt element, at der på et officielt niveau udsendes sådanne signaler. På den anden kan dette også have til formål at behage ISAF og de forskellige regeringer bag styrken, men det ændrer ikke ved, at nye rekrutter får præsenteret et afghansk fællesskab som værende en vigtig del af konfliktløsningen.

ANP

ANP og ANA er to vidt forskellige institutioner, hvor både struktur og konstruktion på ingen måde er sammenlignelig. Dette gør det uhensigtsmæssigt at bearbejde institutionerne analytisk under en samlet ANSF³⁴-paraply, men derimod skal hæren og politiet behandles hver for sig. Det afghanske politi er opsplittet i flere forskellige substitutioner, og i forhold til den danske politiindsats i Gereshk udgør *Afghan Uniformed Police (AUP)*, *Afghan Local Police (ALP)* de relevante samarbejdspartnere.³⁵ ALP trænes fortrinsvis af amerikanske specialstyrker og

(31) Denne antagelse bygger på, at samtlige interviewede ikke havde kendskab til en afghansk instruktør med felterfaring. Såfremt dette var tilfældet, ville det efter alt at dømme have fremgået i mindst et tilfælde. Major (DK); Sergeant (ANA); Premiereløjtnant (ANA); Oversergent (ANA).

(32) Obaid Younossi and Peter Dahl Thruelsen, *The Long March : Building an Afghan National Army* (Santa Monica: RAND, 2009), pp. 14–16.

(33) Oberst Shi-Wali.

(34) ANSF: *Afghan National Security Force*, en overordnet betegnelse inkluderende både hær og politi.

(35) Kaptajn (DK), 'Interview Med Officer (POMLT-enhed)', Privat arkiv.

fungerer i høj grad som en paramilitær styrke, der kan indsættes på lokalt niveau i særligt udsatte områder, hvor det almene politi, AUP, ikke egenhændigt kan varetage befolkningens sikkerhed.³⁶ I Gereshkområdet er AUP, udover den centrale politistation i byen af samme navn, bygget op omkring en række checkpoints i og omkring byen. Disse checkpoints fungerer som små politistationer, hvor de ansatte både arbejder og bor, og hovedopgaven er at undersøge den passerende aktivitet, og herigennem sikre byen mod trusler relateret til kriminalitet og terror. "Politistationerne" bliver dog i høj grad anvendt til at opkræve en uofficiel told fra de passerende, hvilket må betegnes som korruption, men er blevet accepteret af den danske enhed som følge af *The Afghan Way*. Ræsonnementet fra POMLT-enheden var, at det ikke nytter at bekæmpe denne konstruktion, så længe den afghanske stat ikke er i stand til at udbetale ordentlige lønninger til de politiansatte. Dette blev også pointeret af CH DANCON, der argumenterede for, at den uofficielle opkrævning kunne ansues som en alternativ skatteopkrævning, da der ikke betales skat i Afghanistan. (Det blev i den sammenhæng fremhævet, at der i Danmark også betales for sikkerhed – bare over skatten.³⁷)

Argumentationen kan godt følges, og tager man de realistiske briller på, vil det være umuligt at ændre ovennævnte forhold i løbet af de næste to år, og derfor må samarbejdet foregå inden for en ramme, som i Danmark mildt sagt ville betegnes som problematisk. Der er dog en række væsentlige problemer, selv hvis rammeforholdene accepteres:

- 1) Opkrævningen er vilkårlig. Der opkræves ikke fra alle passerende, hvilket gør koblingen til alternativ skatteopkrævning meget svag.
- 2) Opkrævningstaksten afhænger af den lokale chef på et checkpoint og er dermed en del af dennes privatøkonomi. Dermed ikke sagt, at han til enhver tid vil kunne presse prisen op, da det uofficielle system har udvist en forbløffende selvreguleringssevne. Bliver en politichef for grådig afsættes han på den ene eller den anden måde.
- 3) Bestikkelsesmulighederne i forbindelse med kriminelle handlinger er gunstige.³⁸ (Det skal dog anføres i denne forbindelse, at det fra den danske enheds side har man konstateret, at mange kriminelle sager afgøres ved mægling, hvor parterne mødes og sagen forløses).³⁹

Ligesom tilfældet er med ANA, har danske soldater og civile politirådgivere ingen beføjelser i forhold til deres afghanske samarbejdspartnere, men opererer alene på mentoringsniveau.⁴⁰ I modsætning til ANA rekrutteres afghanske politifolk på lokalt niveau, hvilket bevirker, at

(36) Udenrigsministeriet, pp. 28–29; Kaptajn (DK), 'Interview Med Officer (POMLT-enhed)'.

(37) CH DANCON. Det anførtes i den sammenhæng, at vi i Danmark trygt og roligt kan tage i Føtex grundet vores skattefinansierede sikkerhed, mens afghanere der vil handle ved den lokale basar, må betale den lokale politistyrke ved et checkpoint.

(38) Kaptajn (DK), 'Interview Med Officer (POMLT-enhed)'; Dr. Ralph Darling (Team Leader, RC(SW)) and Arian Spahiu (Social Scientist, RC(SW)).

(39) Kaptajn (DK), "Interview Med Ledende Rådgiver MPO/AUP (POMLT-enhed)".

(40) MP-sergent (DK), 'Interview Med Sergent (POMLT-enhed)', Privat arkiv; Politikommisær (DK), 'Interview Med Dansk Civil Politimentor i Gereshk', Privat arkiv.

lokale konflikter inddrages i politiarbejdet. Selvsagt medfører dette konsekvenser i forhold til korrupsion og nepotisme.

En anden hel central udfordring for det danske mentoringsvirke er, at ANP som organisation ikke er i stand til at lagre udvikling, grundet hyppig udskiftning på ledelsesniveau. Da en lokal politichef (i dette tilfælde i Gereshk) i udgangspunktet egenhændigt definerer og prioriterer arbejdsopgaver, medfører en udskiftning på denne post, at danske mentorer skal starte forfra. Ifølge POMLT-enheden er sidstnævnte den største udfordring i forhold til kapacitetsopbygningen af ANP.⁴¹

NATO Training Mission – Afghanistan (NTM-A)

De overordnede mål for uddannelse – og træning af sikkerhedsstyrkerne holder sig kvantitativt på sporet.⁴² Det har været hensigten med denne undersøgelse at analysere kvaliteten af denne uddannelse med udgangspunkt i RMTC SW. En konference afholdt af ANATEC⁴³ i november 2012, giver indsigt i den overordnede mission samt et billede af, hvorledes skolen i Helmand klarer sig sammenlignet med de andre uddannelsescentre for ANA, og herigennem kan der tegnes et perspektiverende billede af den samlede mission. Ved konferencen blev der påpeget en række problemer i forhold til de forskellige regionale skoler. Interessant i den sammenhæng er det, at RMTC SW fremhæves som det mest velfungerende center i forhold til udvikling og problemløsning.⁴⁴ Ud fra konferencens referat kan det konkluderes, at de logistiske problemer fylder mere end de egentlige militære færdigheder, hvilket enten kan betyde, at den militære del negligeres eller, at den opfylder de målsatte krav. Det er overvejende sandsynligt, at der generelt er tilfredshed med niveauet af rekrutterne fra de forskellige RMTC grundet to essentielle elementer:

- 1) Såfremt der herskede utilfredshed med det militære niveau ville det efter alt sandsynlighed have været påpeget på konferencen
- 2) Interviews med britiske/amerikanske mentorer i Helmand underbygger, at det militære niveau er tilfredsstillende ved modtagelsen af rekrutter ved 215. korps i Helmand.⁴⁵

I forhold til sidstnævnte skal det medtænkes, at 215. korps i et samlet afghansk perspektiv udfører flere operationer og støder på mere fjendtlig aktivitet end ANA-korps andre steder i landet. Herigennem må det derfor også være i Helmand, at de største udfordringer venter for de basisuddannede rekrutter – dermed også de største krav. Den afghanske Helmandprovins er det mest ustabile område i Afghanistan, og da kapacitetsopbygningen af ANA i forhold til denne undersøgelses kilder skrider kvalitativt planmæssigt frem, vil en foreløbig konklusion

(41) Kaptajn (DK), "Interview Med Ledende Rådgiver MPO/AUP (POMLT-enhed)".

(42) NATO OTAN, 'Afghan National Security Forces (ANSF): Training and Development', [www.aco.nato.int <http://www.aco.nato.int/resources/10/documents/Backgrounder_ANSF_en.pdf>](http://www.aco.nato.int/resources/10/documents/Backgrounder_ANSF_en.pdf) [accessed 25 January 2013].

(43) ANATEC: *Afghan National Army Training and Education Command*

(44) 'ANATEC CPR-conference' (presented at the ANATEC CPR, Darulaman Garrison, 2012), p. 7.

(45) Kaptajn (DK), 'Interview Med Dansk Forbindelsesofficer, Mentorering'; Cultural officer (UK); Kaptajn (UK); Kaptajn (US).

for hele ANA, ligeledes tage sig positivt ud. Igen er det vigtigt at påpege, at barren er sat efter standarden *Afghan-good-enough*.

Denne perspektivering er selvfølgelig forbundet med en række forbehold, og en samlet undersøgelse af NTM-A vil forudsætte flere empiriske undersøgelser, hvor især efteruddannelserne på Kabul Military Training Center vil skulle undersøges og evalueres, og endvidere vil det være hensigtsmæssigt at andre flere af de regionale træningscentre med henblik på at optimere det repræsentative grundlag.

I forhold til ANP er denne undersøgelses grundlag for spinkelt til at drage samlede konklusioner for kapacitetsopbygningen af politiet i hele Afghanistan.

Konklusion

RMTC SW opnår de fastsatte mål inden for rekruttering og uddannelse, og på trods af det forholdsvis korte basisforløb på ni uger, er der generel tilfredshed med rekrutternes niveau, når de modtages i 215. korps. Overordnet indikerer dette, at den danske KOB-enhed ved TMLT, leverede de forventelige resultater. Fra og med januar 2013 bliver skolen udelukkende drevet af afghanerne selv, hvilket givetvis vil give udfordringer i forhold til egentlige militære færdigheder og især på det logistiske område. Det sandsynlige udfald vil være, at driften af skolen vil finde et afghansk leje (the Afghan way), og dette vil medføre et minus i forhold til kvalitet, men et plus i forhold til bæredygtighed. En forringet kvalitet vil fremadrettet kunne spores af de internationale mentorer ved korpset, og vil evt. kunne rettes gennem efteruddannelse, enhedstræning samt en større rotation af afghanske instruktører mellem skole og enhed.

I forhold til sammenhængskraften i ANA, er det væsentligt at påpege, at der eksisterer afghansk patriotisme og en forestilling om et samlet Afghanistan på alle rangniveauer på RMTC SW. Dette styrkes gennem de organisatoriske tiltag, der fra 2009 bevirkede, at rekrutter samles på tværs af etnicitet og geografisk tilhørsforhold i de forskellige regionale militære skoler. Dette vil fremadrettet styrke ANA som institution i hele Afghanistan, hvilket på nuværende tidspunkt må betegnes som positivt, da hovedformålet med den danske indsats er at sikre en overordnet stabilitet i landet. Dette søges tilvejebragt dels gennem kapacitetsopbygning af ANSF, dels ved at skabe så gunstige forhold som muligt frem mod tilbagetrækningen af danske tropper i 2014. Sidstnævnte medfører, at danske kamptropper primært udfører offensive operationer rettet mod ledende oprørspersoner eller oprørsgrupperinger.

I forhold til denne undersøgelse vurderes det samlet, at RMTC SW vil være i stand til at levere det påkrævede antal rekrutter på et acceptabelt kvalitativt niveau for ANA's 215. korps (Helmand), så længe de finansielle rammer holdes på nuværende niveau. Heraf udledes det, at ANA vil være i stand til at imødegå fremtidig oprørsaktivitet – igen betinget af de finansielle rammer.

Indsatsen i forhold til ANP i Helmand har langt vanskeligere betingelser grundet den lokale forankring, samt det faktum, at korruptionen er så fast integreret, at lokale politichefer til enhver tid vil bruge deres position til at inddrive penge fra lokalbefolkningen, og endvidere vil

efterforskningen af kriminelle aktiviteter afhænge af om den til enhver tid ansvarlige efterforskningschef ser interesse i at gennemføre en efterforskning.⁴⁶

Alt i alt vil lokalbefolkningen i Helmand skulle fungere under de politimæssige forhold, og selvom den overordnede stabilitet i provinsen sikres af hæren, er fremtidige stammerelaterede konflikter uundgåelige. I disse konflikter vil ANP og substitutioner sandsynligvis komme til at spille en aktiv partsrolle og ikke udgøre en neutral ordensmagt.

NTM-A vil i forhold til region SW efter alt at dømme nå de forventede målsætninger i forhold til antal soldater i ANA, og kvaliteten af de nyuddannede soldater vil være højt nok til at sikre det den afghanske regerings politiske repræsentation i Helmandprovinsen. Sidstnævnte er naturligvis betinget af udenlandsk finansiel støtte, samt fortsat rådgivning og mentorering minimum frem til udgangen af 2014.

Litteratur & kilder

'ANATEC CPR-conference' (presented at the ANATEC CPR, Darulaman Garrison, 2012), p. 7

Barack Obama, 'Remarks by the President in Address to the Nation on the Way Forward in Afghanistan and Pakistan | The White House' <<http://www.whitehouse.gov/the-press-office/remarks-president-address-nation-way-forward-afghanistan-and-pakistan>> [accessed 18 January 2013]

CH DANCON, 'Interview Med CH DANCON', Privat arkiv

Cultural officer (UK), 'Interview Med Britisk Mentor', Privat arkiv

Denmark, Udenrigsministeriet, 'Den danske indsats i Helmand 2008, afrapportering 2008' (Udenrigsministeriet, 2009)

---, *Den danske indsats i Helmand 2009, Helmand-planen 2009* (Kbh: Udenrigsministeriet, 2009)

---, 'Den danske indsats i Helmand 2010, Helmand-planen 2010' (Udenrigsministeriet, 2010)

Department Of State. The Office of Electronic Information, Bureau of Public Affairs, 'President Thanks U.S. and Coalition Troops in Afghanistan' <<http://2001-2009.state.gov/p/sca/rls/rm/2006/62310.htm>> [accessed 18 January 2013]

Kaptajn (DK), 'Interview Med Dansk Forbindelsesofficer, Mentorering', Privat arkiv

---, 'Interview Med Ledende Rådgiver MPO/AUP (POMLT-enhed)', Privat arkiv

(46) Efterforskningsdelen hører organisatorisk til CID (Crime of Investigation Department), der er en ANP-substitution. Det er derfor chefen for CDI og ikke den overordnede politichef, der her tales om. Kaptajn (DK), "Interview Med Ledende Rådgiver MPO/AUP (POMLT-enhed)".

--, 'Interview Med Officer (POMLT-enhed)', Privat arkiv

Kaptajn (UK), 'Interview Med Britisk Mentor V/tredje Kandak (Bataljon)', Privat arkiv

Kaptajn (US), 'Interview Med Amerikansk Mentor', Privat arkiv

Kaptajn 1 (DK), 'Interview Med Mentor (TMLT-enhed)', Privat arkiv

Kaptajn 2 (DK), 'Interview Med Mentor (TMLT-enhed)', Privat arkiv

Kaptajn 3 (DK), 'Interview Med Mentor (TMLT-enhed)', Privat arkiv

Major (DK), 'Interview Med Chef for Mentorerne (TMLT-enhed)', Privat arkiv

MP-sergent (DK), 'Interview Med Sergent (POMLT-enhed)', Privat arkiv

NATO OTAN, 'Afghan National Security Forces (ANSF): Training and Development', [www.aco.nato.int](http://www.aco.nato.int/resources/10/documents/Backgrounder_ANSF_en.pdf) <http://www.aco.nato.int/resources/10/documents/Backgrounder_ANSF_en.pdf> [accessed 25 January 2013]

Oberst Shi-Wali, 'Interview Med Den Afghanske CH (RMTC SW)', Privat arkiv

Oberst, Mububullah (ANA), 'Interview Med Afghansk NK (RMTC SW)', Privat arkiv

Oversergent (ANA), 'Interview Med Afghansk Instruktør (RMTC SW)', Privat arkiv

Politikommisær (DK), 'Interview Med Dansk Civil Politimentor i Gereshk', Privat arkiv

Premiereløjtnant (ANA), 'Interview Med Afghansk Instruktør (RMTC SW)', Privat arkiv

Dr. Ralph Darling (Team Leader, RC(SW)), and Arian Spahiu (Social Scientist, RC(SW)), 'Interview Med to Repræsentanter Fra Human Terrain Team -Helmand', Privat arkiv

Rekrut 1 (ANA), 'Interview Med Rekrut (RMTC SW)', Privat arkiv

Rekrut 2 (ANA), 'Interview Med Rekrut (RMTC SW)', Privat arkiv

Rekrut 3 (ANA), 'Interview Rekrut (RMTC-SW)', Privat arkiv

Sergent (ANA), 'Interview Med Afghansk Instruktør (RMTC SW)', Privat arkiv

Tinning, Morten, and Signe (Redaktør) Lund, eds., *The distant war, 17 perspectives on Afghanistan*, 1. edition, 1. oplag (Copenhagen: Statens Forsvarshistoriske Museum, 2011)

Udenrigsministeriet, 'The Danish Helmand plan 2011-2012, and report on the Danish engagement in Afghanistan in 2010' (Ministry of Foreign Affairs, 2011)

United States. Dept. of Defense, and United States. Dept. of Defense, *Report on progress toward security and stability in Afghanistan* (Washington, D.C.: Dept. of Defense, December 2012), p. 172 <http://www.defense.gov/news/1230_Report_final.pdf>

Younossi, Obaid, and Peter Dahl Thruelsen, *The Long March : Building an Afghan National Army* (Santa Monica: RAND, 2009)